

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 3. 4. 2023

Stav transpozície smernice o primeraných minimálnych mzdách v EÚ - informácia (KOZ SR)

1. Postoj APZD k návrhu zákona

APZD berie stanovisko KOZ SR na vedomie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

EÚ zaviedla nové pravidlá, ktorými sa podporujú primerané zákonné minimálne mzdy v Európe. Členské štáty ich musia **implementovať najneskôr do 15. novembra 2024**.

Cieľom smernice je pomôcť **dosiahnuť dôstojné pracovné a životné podmienky zamestnancov v EÚ**.

Smernica nepredstavuje dôvod na zníženie úrovne ochrany pracovníkov, najmä so zreteľom na zníženie alebo zrušenie minimálnych miezd.

3. Stručný popis navrhovaných zmien, cieľ a obsah návrhu

Dokument je možné rozčleniť do nasledovných oblastí:

A. Primeranosť minimálnych miezd (MM)

- nie je dotknuté právo kolektívne vyjednávať o minimálnych mzdách ani stanovená povinnosť ich ustanoviť zákonom,
- **každý členský štát si vymedzí vlastné kritériá ako bude určovať MM**, ktoré musia zahŕňať aspoň:
 - a) kúpnu silu zákonných MM s prihliadnutím na životné náklady;
 - b) všeobecnú úroveň miezd a ich distribúciu;
 - c) mieru rastu miezd;
 - d) dlhodobé národné úrovne produktivity a vývoj v tejto oblasti.
- zákonné minimálne mzdy **môžu byť určené aj automatickým mechanizmom indexácie**,
- štáty môžu použiť na posúdenie primeranosti orientačné referenčné hodnoty **ako napr. 60 % hrubého mediánu mzdy a 50 % hrubej priemernej mzdy, a/alebo obdobné referenčné hodnoty**,
- MM majú byť prehodnotené aspoň každé 2 roky, pri automatickej indexácii aspoň každé 4 roky,
- každý členský štát určí alebo **zriadi aspoň jeden poradný orgán**, ktorý bude poskytovať poradenstvo v otázkach zákonných minimálnych miezd,

- ak členské štáty povolia vyššie alebo nižšie sadzby zákonnej minimálnej mzdy pre konkrétne skupiny pracovníkov, musia tieto sadzby rešpektovať zásadu nediskriminácie a proporcionality,
- členské štáty prijímú opatrenia **na účinné zapojenie sociálnych partnerov** do stanovovania zákonných minimálnych miezd minimálne v tomto rozsahu:
 - a) výber kritérií na určenie úrovne minimálnej mzdy a stanovenie vzorca, ak existuje,
 - b) výber orientačných referenčných hodnôt,
 - c) aktualizácia zákonných minimálnych miezd,
 - d) stanovovanie rozdielnych sadzieb zákonných minimálnych miezd,
 - e) rozhodnutie o získavaní údajov a realizácii štúdií a analýz.

B. Podpora kolektívneho vyjednávania

- každý štát má povinnosť podporovať budovanie a posilňovanie schopnosti sociálnych partnerov vzájomne rokovať o minimálnych mzdách,
- členský štát s mierou **pokrytia kolektívnym vyjednaním pod hranicou 80 %** stanoví rámec podmienok na jeho rozšírenie,
- takýto členský štát má povinnosť so sociálnymi partnermi **vypracovať akčný plán na podporu kolektívneho vyjednávania**,
- akčný plán sa zverejní a predloží Komisii, pričom sa pravidelne najmenej raz za 5 rokov aktualizuje.

C. Monitorovanie dodržiavania opatrení zo smernice

- členské štáty so zákonnou MM nahlasujú Komisii **každý druhý rok do 1. októbra správy** s týmito údajmi:
 - a) miera a vývoj pokrytia kolektívnym vyjednaním,
 - b) úroveň zákonnej minimálnej mzdy a podiel pracovníkov, na ktorých sa vzťahuje,
 - c) opis existujúcich rozdielnych sadzieb MM, dôvody ich zavedenia a podiel pracovníkov, na ktorých sa vzťahujú,
- prvá správa sa musí predložiť do 1. októbra 2025,
- EK údaje zo správ predloží Európskemu parlamentu a Rade a súčasne ich zverejní.